

ראש השנה ב

משנה.

ארבעה - ראשי שנים הם.

בשבת	באחד בתשרי	באחד באלול	באחד בניסן
בית הלל: בחמשה עשר בו	באחד בשבת ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי	רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים: באחד בתשרי.	למעשר בהמה

שאלה: למלכים למאי הלכתא?

תשובה: אמר רב חסדא: לשטרות. דתנן: שטרי חוב המוקדמין - פסולין, והמאוחרין - כשרין.

ברייתא – דוגמה: תנו רבנן: מלך שעמד בעשרים ותשעה באדר, כיון שהגיע אחד בניסן - עלתה לו שנה. ואם לא עמד אלא באחד בניסן - אין מונין לו שנה עד שיגיע ניסן אחר.

דברים שלמדים מהחלק הראשון של הברייתא: אמר מר: מלך שעמד בעשרים ותשעה באדר כיון שהגיע אחד בניסן עלתה לו שנה. הא קא משמע לן:

- דניסן ראש השנה למלכים,
- ויום אחד בשנה חשוב שנה.

קושי על המשך הברייתא: ואם לא עמד אלא באחד בניסן אין מונין לו שנה עד שיגיע ניסן אחר. פשיטא!

תירוץ: לא צריכא, דאימנו עליה מאדר. מהו דתימא: נימנו ליה תרתין שנין, קא משמע לן.

הבאת ברייתא: תנו רבנן:

המקרה	הדין	החידוש
מת באדר, ועמד אחר תחתיו באדר	מונין שנה לזה ולזה	מהו דתימא: שתא לבי תרי לא מנינן, קא משמע לן.
מת בניסן ועמד אחר תחתיו בניסן	מונין שנה לזה ולזה	מהו דתימא: כי אמרינן יום אחד בשנה חשוב שנה - בסוף שנה, אבל בתחלת שנה - לא אמרינן, קא משמע לן
מת באדר ועמד אחר תחתיו בניסן	מונין ראשונה לראשון, ושניה לשני	לא צריכא, דאימנו עליה מאדר, ומלך בן מלך הוא. מהו דתימא: נימנו ליה תרתין שנין, קא משמע לן.

שאלה: אמר רבי יוחנן: מנין למלכים שאין מונין להם אלא מניסן?

תשובה: שנאמר ויהי בשמחת מצותי וראשית פירות הארץ יהיה לכם חודש ראשון, וראשית פירות הארץ יהיה לכם חודש ראשון, וראשית פירות הארץ יהיה לכם חודש ראשון. מה יציאת מצרים. מה יציאת מצרים מניסן - אף מלכות שלמה מניסן.

שאלה על התשובה: ויציאת מצרים גופה מנלן דמניסן מנינן? דילמא מתשרי מנינן!

תשובה: לא סלקא דעתך, דכתיב ויצא ישראל מארץ מצרים חודש ראשון, וראשית פירות הארץ יהיה לכם חודש ראשון, וראשית פירות הארץ יהיה לכם חודש ראשון, וראשית פירות הארץ יהיה לכם חודש ראשון.

- מדקאי באב וקרי לה שנת ארבעים,

- וקאי בשבת וקרי לה שנת ארבעים

מכלל דראש השנה לאו תשרי הוא.

קושי: בשלמא היאך (הפסוק עם אהרן) מפרש דליציאת מצרים, אלא האי

(הפסוק עם משה) - ממאי דליציאת מצרים? דילמא להקמת המשכן!

תירוץ: כדאמר רב פפא: שנת עשרים שנת עשרים לגזרה שוה, הכא נמי שנת ארבעים

שנת ארבעים לגזרה שוה, מה כאן ליציאת מצרים - אף כאן ליציאת מצרים.

קושי על התירוץ: וממאי דמעשה דאב קדים? דילמא מעשה דשבט קדים!

תירוץ: לא סלקא דעתך: דכתיב אחרי הכתו את סיחון, וכי נח

נפשיה דאהרן אכתי הוה סיחון קיים, דכתיב וישא הכנעני אלך

צדק, מה שמועה שמע? שמע שמת אהרן, ונסתלקו ענני כבוד, וכסבור

ניתנה רשות להלחם בישראל.

